

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
протокол № 7
від 31 серпня 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ДІПТИЗ ЦАПЛ
Наталя ШВЕЦЬ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
*ДІПТИЗ «Царичанський аграрний професійний ліцей»***

1. Загальні положення

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (далі – Положення) учасників освітнього процесу державного професійно-технічного навчального закладу «Царичанський аграрний професійний ліцей» (далі – заклад освіти) закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, ст. 42 Закону України «Про освіту», Законів України «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторське право і суміжні права», Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Метою даного Положення є формування в закладі освіти системи демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи і сприятливого морально-психологічного клімату в колективі, а також зростання авторитету ліцею.

1.4. У своїй діяльності заклад освіти дотримується принципу меритократії, що означає оцінювання здобувачів освіти винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток ліцею, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання. Заклад освіти зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися загальноновизнаних норм етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють та навчаються у ліцеї, підтримувати систему демократичних відносин між учасниками освітнього процесу, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету закладу освіти.

1.6. Ліцей в своїй діяльності керується принципом незалежності здобуття загальної середньої та професійної освіти від впливу політичних партій, громадських і релігійних організацій. Створення та діяльність політичних партій, суспільно-політичних рухів, релігійних об'єднань та воєнізованих формувань в закладі освіти не допускається.

1.7. Адміністрація ліцею гарантує дотримання в стінах закладу освіти ст. 36 Конституції України. Належність особи до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації, що діють відповідно до Конституції України, не є перешкодою для її участі в освітньому процесі. Педагогічні працівники та інші співробітники закладу освіти є вільними у своїх політичних і передвиборчих симпатіях. Жодний адміністративний тиск з приводу

політичних переконань, а також характеру волевиявлення учасників освітнього процесу через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії є недопустимим.

1.8. Дотримання академічної доброчесності в ліцеї пов'язане зі сповіданням педагогічними працівниками та здобувачами освіти наступних принципів:

1.8.1. Верховенства права. У ліцейному середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

1.8.2. Законності. У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

1.8.3. Соціальної справедливості. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу освіти, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

1.8.4. Науковості. Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати здобувачів освіти з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

1.8.5. Дотримання авторського права. Педагогічні працівники повинні посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

1.8.6. Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

1.8.7. Професіоналізму та компетентності. Передбачає наявність у здобувачів освіти та педпрацівників закладу освіти управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту,

знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

1.8.8. Партнерства і взаємодопомоги. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

1.8.9. Відкритості й прозорості. Усі процеси, документи в ліцеї, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

1.8.10. Відповідальності. Здобувачі освіти та педагогічні працівники мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

1.9. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в закладі освіти. Усі особи, на яких поширюється дане Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

2. Політика академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Академічна доброчесність педагогічних працівників спрямована на:

2.2.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України, Статуту ліцею, Колективного договору та Правил внутрішнього розпорядку.

2.2.2. Повагу до осіб, які здобувають освіту, їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин.

2.2.3. Об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти.

2.2.4. Дотримання правил посилання на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо.

2.2.5. Здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

2.2.6. Якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків; реалізацію інноваційного підходу до організації освітнього процесу; підвищення кваліфікації відповідно до вимог законодавства.

2.2.7. Дотримання законодавства із запобігання корупції, уникнення конфлікту інтересів.

2.2.8. Надання достовірної інформації; нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

2.2.9. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Академічна доброчесність здобувачів загальної середньої та професійно – технічної освіти передбачає:

2.3.1. Дотримання загальноприйнятих етичних норм, положень Конституції України, норм законодавства України.

2.3.2. Повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших.

2.3.3. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

2.3.4. Бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

2.3.5. Використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

2.3.6. Не фальсифікувати інформацію, результати досліджень.

2.3.7. Не пропонувати неправомірну вигоду за отримання будь-яких переваг у навчальній або науково-дослідницькій діяльності.

2.3.8. негайно повідомляти адміністрацію ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.3.9. Нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3. Етичні норми академічної діяльності педагогічних працівників та здобувачів освіти

3.1. Педагогічний працівник має дотримуватися моральних норм і правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, зокрема:

3.1.1. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу.

3.1.2. Виявляти толерантність та повагу до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей.

3.1.3. Сприяти формуванню та поширенню позитивного іміджу ліцею.

3.1.4. Шанобливо ставитися до державної символіки та символіки закладу освіти.

3.1.5. Зберігати та примножувати славні традиції ліцею.

3.1.6. Допомогати учасникам освітнього процесу, що опинилися у складних життєвих обставинах.

3.1.7. Не принижувати будь-яким чином гідність здобувачів освіти.

3.2. У процесі навчання здобувачі освіти зобов'язані:

3.2.1. Раціонально та дбайливо використовувати матеріально-технічну базу ліцею.

3.2.2. Сприяти збереженню та примноженню традицій закладу, підвищувати престиж ліцею власними досягненнями у навчанні, науці, спорті, творчості.

3.2.3. Шанувати історію закладу освіти, здобутки педагогів, випускників, сприяти розвитку позитивного іміджу ліцею.

3.2.4. Приходити на заняття без запізнення, знати викладачів та майстрів виробничого навчання на ім'я та по батькові, звертатися до них на «Ви».

3.2.5. Не поводитися грубо з педагогічними працівниками, однолітками, іншими працівниками закладу освіти.

4. Етичні норми наукової діяльності. Академічний плагіат

4.1. Педагогічні працівники, здобувачі освіти зобов'язані в процесі своєї діяльності дотримуватися принципу академічної доброчесності та етичних норм наукової діяльності.

4.2. Порушенням етичних норм наукової діяльності є:

4.2.1. Порушення методики виконання досліджень.

4.2.2. Академічна фальсифікація та фабрикація; публікація вигаданих результатів досліджень.

4.2.3. Приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів наукової чи навчально-методичної праці осіб, які не брали участь у створенні наукового продукту.

4.2.4. Оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства, без належного оформлення посилань.

4.2.5. Надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу.

4.3. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускається за умови, що зазначені всі джерела запозичень. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

4.3.1. Науково-дослідницькі роботи здобувачів загальної середньої освіти, науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти уроків). Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють наукові керівники, члени методичної ради ліцею, методичні комісії та наукові ради вищих інстанцій.

4.4. Форми академічного плагіату:

4.4.1. Використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань.

4.4.2. Перефразування або цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування.

4.4.3. Спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел: представлення в якості власного твору (есе, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки.

4.4.4. Посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

4.4.5. Використання під час контрольних робіт заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів та зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

4.4.6. Складання всіх форм семестрового контролю, державної підсумкової атестації підставними особами.

4.4.7. Списування.

4.4.8. Повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи.

4.4.9. Повторна публікація своїх наукових результатів.

4.4.10 Фальсифікація результатів освітньої діяльності.

5. Заходи з попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

5.1.1. Інформування здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

5.1.2. Визнання у ліцеї принципу відкритості, що забезпечує можливість громадського контролю академічної діяльності, адміністративної та фінансової прозорості, шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті.

5.1.3. Ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників із цим Положенням.

5.1.4. Посилення контролю адміністрації ліцею, голів методичних комісій, наукових керівників щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо.

6. Відповідальність за недотримання норм та правил академічної доброчесності

6.1. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;

- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

6.2. Порушення загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку, що за своїм характером несумісний із продовженням роботи в ліцеї.

6.3. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- попередження;
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, тестові завдання, практична робота, самостійна робота, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- позбавлення або скорочення наданих закладом пільг, стипендій тощо.

7. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності та етики

7.1. Контроль за дотриманням норм академічної доброчесності та етики покладається на адміністрацію ліцею та методичну раду.

8. Заключні положення

8.1. Положення схвалюється рішенням педагогічної ради ліцею та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом директора закладу освіти.